

SLOVENSKE SORTE ŽIT, TRAV IN DETELJ

INFRASTRUKTURNI
CENTER JABLJE

Infrastrukturni center Jablje (ICJ) je oddelek Kmetijskega inštituta Slovenije, ki:

- skrbi za pridelovanje semena številnih slovenskih sort žit, detelj in trav ter zelenjadnic, krompirja in sadja,
- na poskusnih poljih nudi strokovno in tehnično podporo ostalim oddelkom in zunanjim inštitucijam pri znanstveno-raziskovalnem delu,
- zagotavlja prenos novih znanstvenih spoznanj v kmetijsko prakso ter
- strokovno svetuje vsem kmetovalcem in pridelovalcem.

Dejavnost ICJ poteka v okviru štirih enot, na treh lokacijah: Center za prenos tehnologij ter Center za raziskave in poskusništvo delujeta v Jabljah pri Mengšu, Seleksijsko-poskusni center za krompir v Mostah pri Komendi in Poskusni sadovnjak na Brdu pri Lukovici. Na omenjenih lokacijah poteka tudi prodaja kmetijskih pridelkov.

MNOGOCVETNA LJULJKA

(*Lolium multiflorum* Lam.)

KPC Laška

Novejša slovenska tetraploidna sorta. Rastline so srednje visoke, z velikimi, širokimi zelenimi listi. Zelo dobro je odporna na boleznin in dobro odporna na poleganje. Pridelki so veliki, z visoko vsebnostjo surovih beljakovin. Primerna je za svežo krmo ali za siliranje.

KIS Draga

Slovenska avtohtona sorta z izvorom iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Ta diploidna sorta je nižje polpokončne rasti, s srednje dolgimi, ozkimi svetlo zelenimi listi. Dobro prezimi, je srednje odporna na poleganje in boleznin. Primerna za košno-pašno rabo. Pridelki sena so veliki. Lahko jo sejemo tudi v dve- do triletnih mešanicah.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Mnogocvetna ljuljka	KPC Laška (4n), KIS Draga (2n)	50 kg (4n), 45 kg (2n)	od marca do oktobra

NAVADNI OVES

(*Avena sativa* L.)

Noni

Slovenska sorta jarega ovsa. Rastline so visoke, zrnje je srednje veliko, svetlo oker barve. Dozoreva srednje pozno. Odporna je na boleznin in poleganje. Vsebnost surovih beljakovin je visoka, pridelki so zelo dobri.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Oves	Noni	140 do 180 kg	od februarja do sredine marca

INKARNATKA

(*Trifolium incarnatum* L.)

Inkara

Avtohtona sorta Inkara iz predalpskega območja Slovenije je enoletna prezimna detelja, srednje visoka do visoka rastlina z velikimi temno zelenimi listi, ki so brez svetlejših lis. Cveti v drugi polovici aprila in v prvi polovici maja. Dobro je odporna na nizke temperature, poleganje in bolezni. Pridelki so zelo veliki, s srednjo do veliko vsebnostjo surovih beljakovin. Uporablja se predvsem za svežo krmo, primerna je tudi za pridelovanje v mešanica z mnogocvetno ljuljko in v drugih enoletnih prezimnih dosevkih.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Inkarnatka	Inkara	25 do 30 kg	od julija do septembra

KRMNA OGRŠČICA

(*Brassica napus* L. (partim))

Starška

Avtohtona sorta, vzgojena iz slovenskih populacij. Enoletna prezimna krmna rastlina z visokim, pokončnim in močnim stebлом. Listje na srednje dolgih pecljih je zeleno z voščenim poprhom, spodnja stran listov je malo svetlejša. Cvetovi so svetlo rumeni. Odporna je na poleganje in na mraz. Ima

veliko regeneracijsko sposobnost, pridelek zelene krme je dober. Uporabljamo jo lahko kot strniščni neprezimni krmni dosevek, prezimni krmni posevek ali za podor.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Krmna ogrščica	Starška	8 do 12 kg za krmo, 12 do 18 kg za podor	od julija do začetka septembra

AJDA

(*Fagopyrum esculentum* Moench)

Čebelica

Avtohtona slovenska sorta ajde. Rastlina je srednje visoka z rdečkastimi stebli. Cvetni popki so v začetku cvetenja rahlo rožnati, v polnem cvetenju so cvetovi majhni in beli, zelo privabljajo čebele. Zrnje dozoreva postopoma, je srednje debelo, sivorjavo do temno rjavo. Pridelki so dobri. Odlična je za kašo in moko. Ajda Čebelica je primerna za pridelavo kot glavni posevek ali kot strniščni dosevek. Za rast ji bolj ustrezajo rahlo sušna poletja.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Ajda	Čebelica	60 do 100 kg	od maja do julija

PROSO

(*Panicum miliaceum* L.)

Sonček

Slovenska avtohtona sorta prosa z izvorom z Gorenjske. Rastlina je svetlejšje zelene barve, srednje visoka, odporna na poleganje, lat je dolg in upognjen. Zrnje je svetlo rjavo do rumenorjavo, srednje debeline in dozoreva neenakomerno. Primerna je za kašo, lahko tudi za prehrano živali. Proso Sonček pridelujemo kot glavni posevek ali kot strniščni dosevek. Zelo dobro prenaša suha poletja.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Proso	Sonček	25 do 35 kg	konec maja in junij

NAVADNI RIČEK

(*Camelina sativa* (L.) Crantz)

Koroški

Sorta navadnega rička Koroški izhaja iz dveh populacij iz Mislinjske doline (Holmec) in obrobja Pohorja (Otiški vrh), kjer ga tradicionalno pridelujejo za stiskanje olja. Rastlina je srednje zgodnja in zori v prvi polovici julija. Prvi par pravih listov je močno dlakav. Rastlina je srednje močno razvejana, z dlakavim stebлом in svetlo zelenimi rahlo nazobčanimi listi. Lusk je rumeno obarvan z antocianom, hruškaste oblike in ima dolg kljun. Seme je v tehnološki zrelosti svetlo rjave barve. Je

nezahtevna rastlina, običajno se je ne gnoji dodatno in nima gospodarsko pomembnih škodljivcev.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Riček	Koroški	4 do 6 kg	marec, april

NAVADNA PŠENICA

(*Triticum aestivum* L.)

Gorolka

Gorolka je slovenska sorta pšenice, bela golica, ki doseže povprečno višino rasti od 90 do 105 cm. Za sorto je značilno rdeče, ovalno, dobro nabito, kleno zrnje z odličnimi pekarskimi lastnostmi (A razred). Gorolka je dobro odporna na bolezni in poleganje. Odporna je na dolgotrajni temperaturni stres (visoke temperature) in primerna tudi za pozne setve. V vzhodni Sloveniji dozori v začetku druge dekade julija, v osrednji Sloveniji pa 3 do 4 dni pozneje.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Pšenica	Gorolka	200 do 220 kg	od sredine oktobra do sredine novembra

ČRNA DETELJA

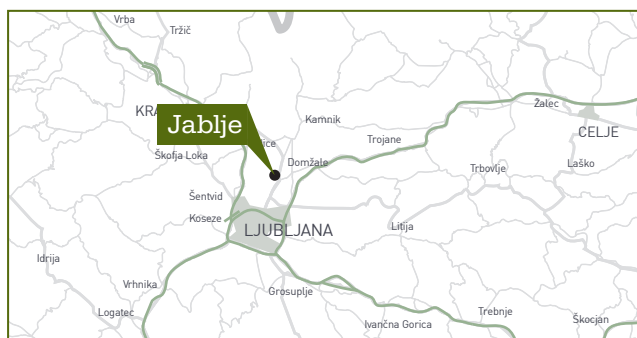
(*Trifolium pratense* L.)

Poljanka

Sorto je leta 1971 požlahtnil dr. Jože Korošec in je najstarejša sorta krmnih rastlin v Sloveniji. Poljanka izhaja iz Kranjske črne detelje. Je diploidna zgodnja sorta, ki odlično dvakrat prezimi. Ima izrazito pokončno rast, s srednje velikimi listi jajčasto podolgovate oblike,

približno polovica listov ima na zgornji strani svetlo pego trikotne oblike. Cveti zelo intenzivno, cvetne glavice so okrogle oblike in rdeče-vijolične barve. Sorta je slabše odporna na pepelasto plesen in srednje odporna na druge glivične bolezni. Po košnji se zelo dobro obrašča predvsem zaradi nizkega položaja koreninskega vratu, ki ostane nepokošen in iz katerega poganjajo mladi brsti. Poleg čistih posevkov in travno-deteljnih mešanic za kratkotrajno rabo je v manjšem deležu zelo primerna tudi za setev v večletnih TDM.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Črna detelja	Poljanka	25 do 30 kg	od marca do septembra

Kmetijski inštitut Slovenije
Infrastrukturni center Jablje

Grajska cesta 1
Loka pri Mengšu
1234 Mengeš

T: 01 560 74 00

E: prodaja@kis.si

f facebook.com/kisprodaja/

www.kis.si

Marec 2022,
fotografije: arhiv KIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj